

Demokratia- ja julkisoikeusosasto
Julkisoikeusyksikkö
Lainsäädäntöneuvos Veli-Pekka Hautamäki

LAUSUNTO

16.10.2023

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunnalle

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi liikenteen palveluista annetun lain muuttamisesta (HE 24/2023 vp)

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta on pyytänyt oikeusministeriöltä lausuntoa otsikkoasiassa. Oikeusministeriö toteaa lausuntonaan kunnioittavasti seuraavan.

Oikeusministeriö on nyt lausuttavana olevan hallituksen esityksen osalta antanut esityksen valmisteluvaiheessa 16.6.2023 päivätyn lausunnon (VN/7644/2023-OM-5) liikenne- ja viestintäministeriölle, jossa kiinnitettiin huomiota mm. julkisen hallintotehtävän antamiseen muulle kuin viranomaiselle ja viranomaisten toimivallasta säätämiseen liitännäisenä siihen, voidaanko siitä säätää asetuksella. Oikeusministeriön em. lausunnossa esittämät näkökohdat on esityksessä otettu huomioon. Perustelujen osalta oikeusministeriö haluaa kuitenkin kiinnittää valiokunnan huomiota pariin seikkaan, jotka on kirjattu esitykseen edellä mainitun lausuntokierroksen jälkeisessä jatkovalmistelussa.

Oikeusturvan ja hyvän hallinnon vaatimusten toteutumisen varmistaminen perustuslain 124 §:n tarkoittamassa merkityksessä edellyttää muun muassa asioita käsittelevien henkilöiden toimivan rikosoikeudellisella virkavastuulla. Esityksen säätämisyjärjestysperusteluissa (s. 17) todetaan, että tietopalvelun palveluntarjoajaan ja sen henkilöstöön sovellettaisiin liikennepalvelulain 210 §:n nojalla rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä hänen suorittaessaan 154 a §:ssä tarkoitettuja tehtäviä. Lain 210 § ei kuitenkaan vaikuta soveltuvan käsillä olevaan tilanteeseen, vaan virkavastuun osalta tulisi viitata lain 154 §:n 2 momenttiin. Säännöksen mukaan liikenteenohjausyhtiö Fintraffic Oy:n palveluksessa olevaan henkilöön sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä hänen suorittaessaan tässä laissa tarkoitettuja tehtäviä. Oikeusministeriö edelleen korostaa, että toisin kuin perusteluissa on todettu, rikosoikeudellinen virkavastuu koskee luonnollisia henkilöitä, ei palveluntarjoajaa.

Edelleen esityksen säätämisyjärjestysperusteluissa (s. 17) viitataan siihen, että valvonnan osalta Liikenne- ja viestintävirasto valvoo liikenteen palveluista annetun lain 178 §:n mukaisesti liikenteen palveluista annetun lain sekä sen nojalla annettujen säännösten, määräysten ja päätösten noudattamista, jollei mainitussa laissa muuta säädetä. Valvonnan osalta perusteluissa olisi kuitenkin tullut huomioda lain 215 §, jossa säädetään julkista hallintotehtävää tekevän palveluntarjoajan valvonnasta.